

НАПРЯМКИ ТА ЗАВДАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНО- ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ

Таран Лариса Володимирівна,

канд. юрид. наук,

доцент кафедри господарського права,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого,

Україна, м. Харків

e-mail: taran.ukraine@gmail.com

ORCID 0000-0002-8439-5905

Розглянуто природу інвестиційної політики держави та окреслено її місце серед складових економічної політики. Визначено, що основними чинниками, які впливають на господарсько-правове забезпечення реалізації інвестиційної політики, є: інвестиційний ринок; правова інвестиційна політика держави; законодавча інвестиційна політика держави; механізм формування правової інвестиційної політики держави; правовий інвестиційний порядок. При цьому першочерговим завданням є встановлення предмета регулювання інвестиційної політики. Останнім є інвестиційний ринок з його інвестиційним попитом і пропозицією, який у свою чергу виявляє ступінь своєї ефективності через інвестиційний потенціал. Його сутність якого полягає в єдності трьох взаємопов'язаних властивостей: здатності продукувати та мобілізувати внутрішні ресурси і резерви; здатності акумулювати й залучати фінансово-кредитні та інвестиційні ресурси ззовні; здатності трансформувати ресурси й заощадження в інвестиції.

Ключові слова: інвестиційна політика; інвестиційний ринок; інвестиційний потенціал; механізм формування інвестиційної політики.

Постановка проблеми: На сучасному етапі розвитку економіки України не втрачає своєї актуальності господарсько-правова регламентація впливу держави на економічні відносини, зважаючи на обраний Українським народом ринковий вектор економіки. Очевидно, що наразі не віднайдено оптимальну форму правового господарського порядку, про який йдеться у ст. 5 Господарського кодексу України (далі – ГК України) [1]. Як зазначено у вказаній нормі, *правовим господарським порядком є оптимальне поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів.*

На вдосконалення інструментів державного регулювання економічних процесів вплинуло закріплення у ГК України самостійної глави, присвяченої

окремим напрямкам і формам участі держави та місцевого самоврядування у сфері господарювання, при цьому важливим здобутком є існування норм, присвячених економічній політиці. Результатом запровадження державної економічної політики є правовий господарський правопорядок, а її найважливішим напрямком – інвестиційна політика держави, що покликана забезпечувати динамічний процес розширення і відтворення господарської діяльності. «Кожна держава світу зобов'язана проводити та реалізовувати раціональну економічну політику. Це явище вважається складним, так як складається з чималої кількості взаємопов'язаних і невід'ємних елементів. Однією зі складових економічної політики є інвестиційна політика держави» [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження теоретико-методичних проблем реалізації інвестиційної політики держави, а також вивчення інвестиційного ринку, методів формування інвестиційної політики, в тому числі в окремих галузях національної економіки, здійснювали такі науковці, як Д. В. Задихайло, В. В. Кудрявцева, В. І. Кухар, В. К. Мамутов, О. П. Подцерковний, В. А. Устименко, В. С. Щербина та ін. Проте вони не приділили достатньої уваги таким поняттям, як суть, завдання і сучасні напрямки інвестиційної політики держави, а також регулюючому впливу її окремих об'єктів на інвестиційну діяльність і економіку країни загалом.

Мета статті – дослідити й виявити перспективні напрямки інвестиційної політики України, сформулювати завдання державного регулювання інвестиційної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Актуальним завданням господарсько-правового регулювання правовідносин залишається досягнення оптимального балансу між публічним і приватним інтересом. Адже економічні дослідження вже підтвердили природно різнонаправлений рух держави і суб'єкта господарювання до свого інтересу. Саме тому держава, виконуючи покладені на неї функції, зобов'язана визначити й унормувати державну економічну політику. ГК України закріпив визначення інвестиційної політики як складової

економічної. Вона спрямована на створення для суб'єктів господарювання необхідних умов залучення і концентрації коштів на потреби розширеного відтворення основних засобів виробництва, переважно у галузях, розвиток яких визначено як пріоритети структурно-галузевої політики, а також забезпечення ефективного і відповідального використання цих коштів та здійснення контролю за ним [1].

Важливо визначити засади і зміст інвестиційної політики, що у свою чергу формує гармонійність саме законодавчої інвестиційної політики, завдання органів державної влади та органів місцевого самоврядування в цій галузі, створює дієвий господарсько-правовий механізм регулювання господарських відносин тощо.

Актуальність дослідження інвестиційної політики держави, крім того, підтверджується критичною зношуваністю основних фондів, необхідністю протистояння підприємствам великого бізнесу, захисту національно-орієнтованої економіки, спроможністю підготувати економічне й правове підґрунтя до виходу на світовий ринок крупних українських інвесторів чи створенням особливо цікавих об'єктів інвестування.

Останнім часом у законодавстві України поступово запроваджуються норми, що містять категорію державної політики в тій чи іншій сфері суспільних відносин. Разом з тим зміст цієї категорії дотепер не окреслено.

Слід погодитися з позицією Д. В. Задихайло, який пропонує поняття «політика держави» репрезентувати щонайменше у двох контекстах. «По-перше, як інформаційний продукт, що містить певну концепцію державного управління у визначеній сфері суспільних відносин. Такий інформаційний продукт має отримати необхідну форму й відповідати визначеним критеріям якості та правилам організації змісту, що дозволяє використовувати такий продукт як відносно стандартизований інструмент управління. По-друге, враховуючи широке коло видів діяльності держави, що мають бути синтезованими у процесі створення такого інформаційного продукту і тим більше його практичної реалізації, а також контролю ефективності відповідного

управлінського впливу, слід визнати, що формування та узгодження змісту державної політики утворює собою достатньо автономний та специфічний тип управлінських відносин. Особливо це стосується процесів створення Концепцій, Доктрин, Стратегій діяльності держави, їх прийняття в межах визначених механізмів апаратної роботи та контролю за реалізацією. Адже сама реалізація державної політики відбувається шляхом застосування власної владної компетенції органами держави і є значною мірою врегульованною в межах адміністративного, господарського, фінансового та інших галузей права і законодавства» [3].

На думку В. І. Кухара, до основних понять, що впливають на *господарсько-правове забезпечення реалізації інвестиційної політики*, слід віднести інвестиційний ринок, правову інвестиційну політику держави, законодавчу інвестиційну політику держави, механізм формування правової інвестиційної політики держави, правовий інвестиційний порядок [4].

Слід погодитися з В. І. Кухарем, що об'єктом державної інвестиційної політики – є *інвестиційний ринок*, до якого вчений відносить систему суспільно-економічних відносин, спрямованих на забезпечення процесу відтворення конкурентоспроможного виробництва товарів і послуг через механізм задоволення інвестиційного попиту, за рахунок інвестиційної пропозиції відповідних інвестиційних товарів, що сформувався в процесі акумуляції інвестиційного потенціалу [4].

Використання економічної аналогії щодо опису інвестиційних процесів якнайкраще характеризує їхню природу. У цьому контексті під інвестиційною пропозицією слід вважати певний обсяг безпосередньо призначених для інвестиційних цілей інвестиційних ресурсів, а інвестиційний попит – це кількість інвестиційного ресурсу, яку реципієнти інвестицій і держава готові й бажають отримати на даному інвестиційному ринку протягом даного періоду на умовах, що відповідають інвестиційній політиці держави.

У свою чергу інвестиційний ринок, на нашу думку, виявляє ступінь своєї ефективності через таку досить нову категорію, як інвестиційний потенціал.

Ця категорія може застосовуватись як до окремого суб'єкта господарювання, галузі економіки, так і до інвестиційного ринку держави загалом. Можна запропонувати таке узагальнююче визначення інвестиційного потенціалу, а саме – комплекс інвестиційних ресурсів у поєднанні з можливостями, засобами та умовами їхнього залучення та ефективного використання в інвестиційній діяльності. У даному випадку можна говорити про три взаємопов'язані властивості інвестиційного потенціалу: здатність продукувати й мобілізувати внутрішні та залучені зовнішні ресурси; наявність чинників для трансформації ресурсів в інвестиції; ефективне розміщення й освоєння інвестицій.

Джерелом інвестиційного потенціалу є інвестиційні ресурси, які формуються за рахунок заощадження населення, акумулювання фондів суб'єктів господарювання, бюджетів територіальних громад і держави та різноманітних ресурсів іноземного інвестування.

Отже, на нашу думку, окремим об'єктом державної інвестиційної політики мають стати правовідносини з формування та накопичення інвестиційного потенціалу. Особливу увагу слід приділити формуванню такого інвестиційного клімату, який би створював необхідний базис для заохочення національного інвестора до формування та трансформації заощаджень в інвестиційний ресурс. А відтак завданням господарсько-правової науки має стати розроблення теорії унормування цієї задачі через нормативно-правові акти всієї ієрархії. І тут на допомогу можуть прийти вже апробовані господарсько-правові інструменти, починаючи від створення необхідних організаційно-правових суб'єктів господарювання – фінансових установ, до пропонування нових й удосконалення існуючих правових форм інвестування тощо.

Крім того, на стимулювання інвестиційного потенціалу країни безумовно вплине запровадження зваженої системи норм регулювання адміністративно-господарських відносин, оскільки держава одночасно виступає і регулятором, і реципієнтом інвестиційних відносин. Сучасною тенденцією в регуляторній

інвестиційній політиці має стати відхід від пільгових заходів і перехід до більш зважених стимулюючих засобів, що поєднують у собі безкомпромісне збереження публічного інтересу на тлі підтримання високої інвестиційної зацікавленості.

Серед засобів регулюючого впливу держави на інвестиційні відносини, на нашу думку, найбільш актуальними можна назвати такі: оптимальне застосування фіскальних пільг, відстрочка чи тимчасове звільнення від сплати податків, застосування прискореної амортизація; залучення заощаджень населення для фінансування окремих соціальних програм і проєктів; страхування депозитів населення та територіальних громад; створення пайових інвестиційних фондів з розміщенням цінних паперів серед територіальних громад; пільгове кредитування представників реального сектору економіки; стимулювання розвитку інвестиційної інфраструктури в окремих територіальних громадах; пряме бюджетне фінансування окремих інвестиційних проєктів; створення державних і територіальних інвестиційних фондів, у тому числі венчурних; створення державних і комунальних страхових, лізингових та консалтингових компаній тощо.

Складність категорії «інвестиційна політика», її екзистенціальний зв'язок з такими поняттями, як «публічний інтерес», «інвестиційний потенціал», «національна економічна безпека» зумовлюють необхідність надання їй точного визначення.

Отже, на нашу думку, *інвестиційна політика* – це інвестиційна ідеологія держави, що відбивається в системі засобів, спрямованих на створення та реалізацію спеціального механізму правового регулювання інвестиційних відносин з метою формування цілісної моделі інвестиційного ринку, підтримання його високого потенціалу за допомогою закріплення в Державній програмі інвестиційного розвитку.

Інвестиційна політика є категорією інфлюєнтною, оскільки має впливати на правову науку і законодавство одночасно, а отже знаходить своє відображення в таких категоріях, як правова і законодавча інвестиційна

політика.

Правова інвестиційна політика держави – це така організація правотворчого процесу, завдяки якій досягається реалізація інвестиційної політики шляхом закріплення пріоритетів правового регулювання та основних його засобів з метою встановлення оптимального інвестиційного порядку.

Серед джерел правової інвестиційної політики можна виділити такі: правова доктрина у сфері розвитку регулювання інвестиційних відносин; окремі положення актів інвестиційного та господарського законодавства; положення нормативно-правових актів спеціального призначення – Державних програм інвестиційного розвитку країни.

Правову інвестиційну політику повинна обслуговувати *законодавча інвестиційна політика держави* як її складова. Її завданням є реалізація правової інвестиційної політики держави в нормах закону, що досягається такими засобами:

- формування плану законодавчих ініціатив із зазначенням строків, компетентних нормотворчих органів і закріпленням відповідальності за їх порушення;
- санація інвестиційного законодавства на предмет встановлення кола існуючих джерел інвестиційного законодавства та розробки переліку джерел, створення яких планується в процесі оптимізації;
- розробка основних нормотворчих заходів з імплементації в ці джерела необхідних новел;
- проведення дослідницької роботи щодо систематизації інвестиційного законодавства та визначення його кінцевої конфігурації.

Державна програма інвестиційного розвитку як спеціальний програмний нормативний акт повинна складатися з переліку необхідних заходів упровадження інвестиційної політики у законодавство. В цьому вбачається її основне призначення як векторного нормативного акта. А отже, норми цієї програми мають відображати стратегічні напрямки економічного розвитку держави в інвестиційній сфері.

Слід дати таке визначення *Державної програми інвестиційного розвитку*: це нормативно-правовий акт спеціального призначення, що містить у собі перелік заходів правового та організаційного характеру для досягнення оптимального інвестиційного правового порядку шляхом ефективного регулювання інвестиційного ринку та закріплює коло компетентних державних органів, їх повноваження і підстави юридичної відповідальності за її (програму) результативність. Вона має бути узгоджена з іншими програмними нормативними актами, зокрема з Державною програмою економічного розвитку країни.

У структурі *Державної програми інвестиційного розвитку* мають міститися такі розділи: а) економічна інвестиційна політика; б) правова інвестиційна політика; в) законодавча інвестиційна політика.

Для характеристики економічних і правових наслідків реалізації інвестиційної політики держави В. І. Кухар запропонував використовувати таку господарсько-правову категорію, як правовий інвестиційний порядок. *Правовий інвестиційний порядок* – це складова правового господарського порядку, що виступає результатом впровадження інвестиційної політики держави, зокрема сформованої моделі інвестиційного розвитку економіки країни, і визначається станом ефективного функціонування інвестиційного ринку та системи інвестиційних відносин, що ґрунтуються на: законодавчому забезпеченні функціонування інвестиційного ринку, що відповідає зазначеній моделі; ефективній державній підтримці інвестиційної діяльності; високому рівню правових гарантій та законності реалізації інвестиційних правовідносин; ефективній адміністративній практиці реалізації організаційно-господарської компетенції; високій договірній дисципліні суб'єктів інвестиційних відносин; виконанні державою взятих на себе міжнародно-правових зобов'язань щодо режиму іноземних інвестицій з відповідною інкорпорацією їх положень у національне законодавство; принципах правової інвестиційної політики та принципах правового регулювання інвестиційних відносин [4].

Таким чином, можна простежити такий взаємозв'язок категорій,

побудований на їх релевантності, тобто залежності одна від одної: економічна політика, інвестиційна політика, правова і законодавча інвестиційна політика, інвестиційний правовий порядок і нарешті інвестиційний ринок. Всі ці об'єкти правового регулювання повинні бути носіями єдиної інвестиційної ідеології, що міститься у Державній програмі інвестиційного розвитку на стратегічно важливий період.

Напрямами реалізації державою інвестиційної політики, що опосередковуються діяльністю відповідних державних органів, можна визначити такі:

1. Мінімізація інвестиційних ризиків з одночасною максимізацією прозорості майнового стану учасників – банків, ІСІ, компаній по управлінню активів шляхом удосконалення відповідних процедур їх легалізації, проведення експертиз та закріплення обов'язкових нормативів здійснення інвестиційної діяльності;

2. Зниження трансакційних витрат через запровадження системи державної підтримки інвестиційної діяльності задля: організаційної та інформаційної допомоги; встановлення додаткових пільг і пріоритетів при інвестуванні в державне і комунальне майно;

3. Спрямування уваги держави як учасниці інвестиційних відносин на надання додаткових державних гарантій під національно орієнтовані інвестиційні зобов'язання, розробку і запровадження системи державного страхування приватних інвестиційних ризиків, приватизацію об'єктів державної власності під інвестиційні зобов'язання суб'єкта господарювання з підвищеним публічним інтересом.

Сучасні приклади невдалих інвестиційних кейсів з Агрохолдингом «Мрія» та ПАТ «Моторсіч» висвітили нагальну потребу у запровадженні суворого захисту національної інвестиційної безпеки, що входить до складу національної економічної безпеки країни. І, як зазначає В. І. Кухар, остання (безпека) «... полягає в системному запобіганні критичного дефіциту інвестиційних ресурсів за рахунок створення і державної підтримки

відповідного правового інвестиційного порядку, що має забезпечувати функціонування інвестиційного ринку в режимі дотримання принципів свободи інвестування і водночас – реального забезпечення національної економіки інвестиціями в необхідній кількості та якісних параметрах для розширеного відтворення конкурентоспроможного виробництва на інноваційній основі, без застосування механізмів надмірної примусової експлуатації трудових, інтелектуальних, фінансових і природних ресурсів країни та виникнення надмірної залежності від інвестиційної політики не диверсифікованих суб'єктів іноземного інвестування» [4, с. 16].

Слід однак визнати, що сучасна законодавча ініціатива продовжує підтримувати поступове запровадження інвестиційно-правових норм у законодавче поле. Так, Указом Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020 було затверджено рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію національної безпеки України» від 14.09.2020 р. [6], в якому визначено пріоритети національних інтересів України та забезпечення національної безпеки, цілі та основні напрями державної політики у сфері національної безпеки. В акті сформульовані поточні та прогнозовані загрози національній безпеці та національним інтересам України з урахуванням зовнішньополітичних і внутрішніх умов, одна за яких виправдано визначає, що «недостатній захист права власності, повільний розвиток ринкових відносин у ключових сферах, у тому числі в користуванні землею і надрами, значна роль державного сектору в економіці, недосконалість та фрагментарність законодавства стримують економічне зростання, залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій» [6]. Значний ризик національній безпеці визначається посиленням загроз для критичної інфраструктури, що пов'язані з погіршенням її технічного стану, відсутністю інвестицій в її оновлення та розвиток, несанкціонованим втручанням в її функціонування, зокрема фізичного і кіберхарактеру, триваючими бойовими діями, а також тимчасовою окупацією частини території України [6]. В Указі сформульовано основні напрями зовнішньополітичної та внутрішньополітичної діяльності держави для

забезпечення її національних інтересів і безпеки, серед яких «... створити конкурентні умови для залучення інвестицій, зокрема іноземних» для гарантування достатку й безпеки громадян, що може бути досягнуто шляхом залучення потрібних ресурсів та ефективного використання зовнішніх джерел задля забезпечення сталого і динамічного економічного зростання.

Заслуговує на увагу спрямованість вектора державного регулювання на модернізацію транспортної інфраструктури – доріг, залізниці, трубопроводу, аеропортів, морських і річкових портів тощо, в тому числі через механізми державно-приватного партнерства, проведення прозорої приватизації з метою залучення внутрішніх та іноземних інвестицій в модернізацію і розвиток підприємства, сприяння зростанню продуктивності праці в економіці.

Так, за даними центральних і місцевих органів виконавчої влади, в Україні станом на 01.01.2020 р. на засадах ДПП укладено 187 договорів, з яких реалізується 52 договори (34 – договорів концесії, 16 – договорів про спільну діяльність, 2 – інші договори), 135 договорів не реалізується (4 договори – закінчено термін дії, 18 договорів – розірвано, 113 договорів – не виконується) [7].

Сучасні наукові дослідження у сфері державного регулювання інвестиційних відносин доводять ефективність застосування державно-приватного партнерства щодо механізму господарської взаємодії з державою.

Нещодавно до Верховної Ради був переданий проект закону «Про засади державної підтримки нових інвестицій в Україну». Він визначає принципи надання державної підтримки нових інвестицій, статус Державного агентства підтримки нових інвестицій, у тому числі обсяги його компетенції та сферу діяльності, а також запроваджує інститут його регіональних уповноважених.

Так, у законопроекті термін «нова інвестиція» визначається як інвестиція в матеріальні основні засоби, незавершені капітальні інвестиції та необоротні нематеріальні активи, яка відповідає критеріям, визначеним цим актом, та пов'язана зі: а) створенням нового підприємства; б) збільшенням виробничих потужностей діючого підприємства; в) диверсифікацією виробничої діяльності

діючого підприємства шляхом впровадження продукції, яка раніше ним не вироблялася; г) проведенням комплексної технологічної та/або інноваційної модернізації діючого підприємства.

Висновки. Таким чином, актуальність унормування інвестиційної політики держави диктується сучасними запитами економіки й стратегії розвитку держави. Ретроспектива законодавчого регулювання інвестиційної діяльності наразі демонструє неспроможність ефективного правового регулювання і все більше схиляє до думки про навмисне ігнорування послідовного й збалансованого унормування правовідносин. Більше того, така недбалість веде до втрати іміджу України на світовому інвестиційному ринку.

Тому вкрай необхідно переходити до розробки й прийняття Державної програми інвестиційного розвитку на найближчий період, яка має відображати правове регулювання інвестиційного ринку з урахуванням попиту і пропозиції на ньому, керуючись виключно балансом публічних і приватних інтересів.

Список літератури

1. Господарський кодекс України від 03.11.2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18. Ст. 144.
2. Інвестиційна політика держави. URL: <http://xn----dtbjmwegiok9b3mho.xn> (дата звернення: 17.10.2020).
3. Задихайло Д. В. До концепції правового забезпечення механізму економічної політики держави. *Теорія і практика правознавства* : електрон. наук. фахове вид. 2014. Вип. 1 (5). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/230565907.pdf> (дата звернення: 17.10.2020).
4. Кухар В. І. Господарсько-правове забезпечення державної інвестиційної політики в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2008. 20 с.
5. Бударна В. О. Правові засоби формування інвестиційного потенціалу України. *Економічна теорія та право*. 2017. № 3 (30). С. 120–131.
6. [Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14.09.2020 р. «Про Стратегію національної безпеки України»](#) : Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. *Офіційний вісник Президента України*. 2020. № 19. С. 26. Ст. 926.
7. Стан здійснення державного приватного партнерства в Україні / Департамент інвестицій та інновацій Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini&isSpecial=true> (дата звернення: 17.10.2020).

References

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy vid 03.11.2003 r. № 436-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 18, art. 144.
2. Investytsiina polityka derzhavy. URL: <http://xn----dtbjmwegiok9b3mho.xn> [in Ukrainian].
3. Zadykhailo, D.V. (2014). Do kontseptsii pravovoho zabezpechennia mekhanizmu

ekonomichnoi polityky derzhavy. Teoriia i praktyka pravoznavstva – Theory and Practice of Jurisprudence, issue 1 (5). URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/230565907.pdf> [in Ukrainian].

4. Kukhar, V.I. (2008). Hospodarsko-pravove zabezpechennia derzhavnoi investytsiinoi polityky v Ukraini. Extended abstract of candidate's thesis. Kharkiv [in Ukrainian].

5. Budarna, V.O. (2017). Pravovi zasoby formuvannia investytsiinoho potentsialu Ukrainy. Ekonomichna teoriia ta pravo – Economic theory and law, 3 (30), 120–131 [in Ukrainian]

6. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14.09.2020 r. «Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 14.09.2020 r. № 392/2020. (2020). Ofitsiyni visnyk Prezydenta Ukrainy, 19, 26, art. 926.

7. Stan zdiisnennia derzhavnogo pryvatnoho partnerstva v Ukraini: Departament investytsii ta innovatsii Ministerstva rozvytku ekonomiky, torhivli ta silskoho hospodarstva Ukrainy. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=StanZdiisnenniaDppVUkraini&isSpecial=true> [in Ukrainian]

Таран Л. В., канд. юрид. наук, доц., доцент кафедри хозяйственного права, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.
e-mail: taran.ukraine@gmail.com ; ORCID 0000-0002-8439-5905

Направления и задачи инвестиционной политики Украины в контексте национально-ориентированной экономики

Рассмотрена проблема природы инвестиционной политики государства, ее места среди составляющих экономической политики. Основными факторами, влияющими на хозяйственно-правовое обеспечение реализации инвестиционной политики, выступают: инвестиционный рынок, правовая инвестиционная политика государства, законодательная инвестиционная политика государства, механизм формирования правовой инвестиционной политики государства, правовой инвестиционный порядок. Первоочередной задачей является установление предмета регулирования инвестиционной политики, которым является инвестиционный рынок с его инвестиционным спросом и предложением. В свою очередь инвестиционный рынок проявляет степень своей эффективности через инвестиционный потенциал, сущность которого заключается в единстве трех взаимосвязанных свойств: способности производить и мобилизовать внутренние ресурсы и резервы; способности аккумулировать и привлекать финансово-кредитные и инвестиционные ресурсы извне; способности трансформировать ресурсы и сбережения в инвестиции.

Ключевые слова: инвестиционная политика; инвестиционный рынок; инвестиционный потенциал; механизм формирования инвестиционной политики.

Taran L. V., PhD in Law, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economic Law, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.
e-mail: taran.ukraine@gmail.com ; ORCID 0000-0002-8439-5905

Directions and objectives of investment policy of Ukraine in the context of nationally oriented economy

At the present time, the main issue of business regulation of the state's influence on economic relations is remains relevant, taking into account the market vector of the economy chosen by the Ukrainian people. Today, there is still no sufficient reason to assert that the optimal forms of legal economic order mentioned in Art. 5 of the Commercial Code of Ukraine. As stated in this norm, the legal economic order is the optimal combination of market self-regulation of economic relations of business entities and state regulation of macroeconomic processes.

That is why the commercial code contains an independent chapter dedicated to certain areas and forms of participation of the state and local self-government in the sphere of economic activity, and the existence of the norms of Articles 9 and 10 is an important asset in this area.

The legal economic order is the result of the introduction of state economic policy. One of the most important directions of which, of course, is the investment policy of the state, which is designed to provide a dynamic process of expansion and reproduction of economic activity.

Every state in the world is obliged to pursue and implement rational economic policy. This phenomenon is considered difficult, as it consists of a considerable number of interconnected and integral elements. One component of economic policy is the investment policy of the state.

Analysis of recent research and publications. Important theoretical and methodological problems of ensuring the investment policy of the state, research of the investment market, mechanisms of formation of investment policy, including in certain sectors of the national economy occupy a significant place in the work of scientists-owners, namely: D.V. Zadikhailo, V.V. Kudryavtseva, V.I. Kukhar, V.K. Mamutov, O.P. Podtserkovny, V.A. Ustymenko, V.S. Shcherbina, etc. However, these scientists examining these issues paid insufficient attention to such concepts as the essence, objectives and modern directions of investment policy of the state, as well as did not analyze certain objects of state investment policy on their regulatory impact on investment activities and the economy of Ukraine as a whole.

Purpose and objectives: the purpose of this article is to explore and identify promising directions of investment policy of Ukraine, to formulate the tasks of state regulation of investment activity.

Keywords: investment policy; investment market; investment potential; mechanism of investment policy formation.

Надійшла до редколегії 16.11.2020 р.

